

19.	Kriptosporidioza											1		1
20.	Leptospiroze							1						1
21.	Lyme borelijoza	1			3	5	5	3		2		1		20
22.	Meningokokni meningitis/sepsa/meningokokc.			1			2	1		1		1		6
23.	Meningitis bakterijski(ostali)/sepsa													
24.	Ospice													
25.	Creutzfeldt-Jakobova bolest									1				1
26.	Q groznica													
27.	Salmoneloza/kliconoštvo salmonellae	1/0		1/0		4/2	8/0	7/0	7/2	15/3	10/6	7/1	7/1	67/15
28.	Sifilis													
29.	SIDA (AIDS)													
30.	Streptokokna upala grla/šarlah	42/10	54/13	50/9	58/6	83/11	51/12	26/1	10/0	22/2	97/3	121/13	115/16	729/96
31.	Svrab	6	2	2			1		2	4	5		2	24
32.	Toxoplazmoza												1	1
33.	Trihineleza													
34.	Trovanje hranom (osim salmonela)			5					1	1				7
35.	Tularemija													
36.	Upala pluća	24	27	16+1*	10	12	15+2*	10	11	14+1*	9	12	15	175+4*
37.	Ušljivost glave/tijela			2		7				3	4	5	11	32
38.	Virusna žutica A (Hepatitis A)													
39.	Virusna žutica B (Hepatitis B)	1				1								2
40.	Virusna žutica C (Hepatitis C)						1							1
41.	Virusni meningitis(Meningitis virosa)							1	4	1				6
42.	Bakterijska sepsa(sepsis purulenta)	1					1	2	1			2	1	8
43.	Zarazna upala mozga Encephalitis)													
44.	Zaušnjaci (Parotitis epidemica)													
45.	Nosilaštvo HBsAg / anti HCV													
46.	Nosilaštvo HIV antitijela													
47.	West Nile groznica													
	UKUPNO (bez gripe)	374+2*	309	208+1*	208	261	192+2*	140	118	137+2*	197	261	386	2791+7*
	Ukupno samo gripa	1722+2*	445	26	1									2194+2*

*Prijava gripe *PRIJAVA SMRTI

STRUČNI KOMENTAR:

Napomena:

Zbog različite metodologije bilježenja prijava zaraznih bolesti, postoje razlike u mjesečnim izvješćima broja oboljelih/umrlih od određenih zaraznih bolesti u odnosu na godišnje izvješće. Ukupan broj oboljelih/umrlih u godišnjem izvješću slaže se sa zbrojem svih prijavljenih oboljelih/umrlih po mjesecima no, u mjesečnom izvješću se prikazuju svi prijavljeni u tom mjesecu što ne znači da su i oboljeli u tom mjesecu, no u godišnjem izvješću se isti bilježe prema stvarnom datumu obolijevanja/smrti (npr. u prosincu je pristigla prijava oboljenja od tuberkuloze i kao takva se bilježi u mjesečnom izvješću za prosinac, no datum oboljenja je bio studeni, te će se u godišnjem izvješću napisati prijava za studeni a ne prosinac).

Kapljične zarazne bolesti

Tuberkuloza-broj oboljelih ima tendenciju pada u zadnjih nekoliko godina, tako je u prošloj godini zabilježeno značajno manje oboljelih (6 osoba) u odnosu na godinu ranije (14 oboljelih osoba), nažalost od 6 oboljelih osoba 1 je osoba umrla. Stabilna situacija kod tuberkuloze rezultat je rada svih zdravstvenih subjekata na provedbi “Nacionalnog programa suzbijanja tuberkuloze”. Incidencija tuberkuloze u 2019. godini u našoj županiji je najmanja u posljednjih 10 godina te iznosi **5,27/100000 stanovnika**.

Varicellae-kao tipična dječja kapljična zarazna bolest protiv koje se ne cijepi, javljaju se kontinuirano, a prošle godine sa nižom učestalosti (476 oboljelih) nego proteklih godina.

Streptokokne bolesti (upala grla i šarlah) i nadalje bilježe uobičajeno sezonsko pojavljivanje (jesen-zima), sa većom učestalošću (825 oboljelih) nego prethodne godine, i sa najvećim brojem oboljelih u dječjoj dobi.

Kao i proteklih godina tako smo i tijekom 2019.godine provodili epidemiološki nadzor nad 10-tak vrtića te su sukladno tome i provedene mjere za sprečavanje širenja streptokoknih bolesti.

Obolijevanje od **upale pluća** je prijavljeno sa istom učestalošću oboljelih ali više umrlih osoba (175 oboljelih i 4 umrle u odnosu na 170 oboljelih i 1 umrla u 2018. godini).

Nema zabilježenih grupiranja obolijevanja od upala pluća u kolektivima niti obiteljima.

Meningokokni meningitisi se javljaju sa uobičajenom pojavnošću (6 oboljelih) kao i proteklih godina isto bez teških oblika bolesti i smrti.

Ostale kapljične zarazne bolesti koje suzbijamo zahvaljujući provedbi obveznog cijepljenja u našoj zemlji, pokazuju i nadalje povoljno stanje te potpuno odsustvo bolesti - difterija: 0, ospice: 0, rubeola: 0, parotitis epidemica: 0, pertusisa: 0.

Crijevne zarazne bolesti

U 2019. godini prijavljeno je 972 slučaja crijevnih zaraznih bolesti što čini 34,7 % od ukupnog broja prijave, značajno više nego u 2018. godini (28,1%).

Enterokolitisi pokazuju veću pojavnost nego u istom razdoblju prošle godine (381 oboljela u odnosu na 282 u 2018.g.), pojavnost Rota virusnih enterokolitisa je i nadalje veća (261 oboljelih) nego prošle godine (195) a razlog je nekoliko epidemija u kolektivima te pojačano prijavljivanje od strane liječnika Djelatnosti za epidemiologiju temeljem laboratorijske prijave bolesti.

Salmoneloze se javljaju sa više od dvostruko prijavljenih (67 oboljelih) nego u istom razdoblju prošle godine (27 oboljelih) i to najčešće kao sporadični slučajevi ili manja grupiranja u obitelji.

Pojavnost **Kampilobakterioza** je nešto manja (199 slučaja) u 2019. godini (prošle godine je bilo 204 oboljelih).

Ostala **trovanja hranom** su zabilježena sa 7 oboljelih u prošloj godini.

U 2019. godini imamo zabilježeno čak 10 slučajeva **bacilarne dizenterije** (grupiranje unutar obitelji).

Spolno prenosive zarazne bolesti

U grupu spolno prenosivih bolesti pripadaju **virusni hepatitis B i C, HIV/AIDS, sifilis, gonoreja, klamidijaza** i ostale spolno prenosive bolesti (SPB).

U 2019. godini je i nadalje povoljno stanje skupine spolnih, odnosno spolno prenosivih bolesti: u promatranom razdoblju nema prijavljenih bolesti AIDS-a, HIV-a, gonoreje, niti sifilisa, dok su samo 3 prijave **klamidijaze**.

U 2019. godini imamo 2 prijave bolesti hepatitisa B i 1 oboljenje od hepatitisa C bolesti.

Parazitarne zarazne bolesti

U 2019. godini se bilježi ista učestalost pojave **ušljivosti** kao i u 2018.g. (32 oboljela u odnosu na 31 oboljeli). I pojavnost **svraba** u ovoj godini je opet gotovo dvostruko manja (24 oboljelih u odnosu na 58 oboljelih osoba u 2018. godini). Najveći broj oboljelih se javlja unutar obitelji, kod kojih su i provedene sve protuepidemijske mjere za sprečavanje širenja bolesti.

Transmisivne zarazne bolesti

Krpeljni meningoencefalitis kao prirodno žarišna zoonoza i nadalje pokazuje povoljan trend obolijevanja, naime u 2019. godini nema oboljelih osoba (dok je samo 1 oboljela osoba bila u 2018. godini). Od **Lyme borrelioze** je u 2019. godini oboljelo 20 osoba, što je isto manje nego u istom razdoblju prošle godine (23 oboljelih).

Smrti od zaraznih bolesti U 2019. godini imamo prijavljene čak 7 smrti od zaraznih bolesti i to 4 smrti od upale pluća, 1 smrt od tuberkuloze i 2 smrti od gripe što je značajno više nego u 2018. godini kada je bilo prijavljeno 2 smrti (1 smrt od upale pluća i 1 smrt od West Nile groznice).

Prijavljene epidemije zaraznih bolesti

U protekloj godini imali smo zabilježeno više grupiranja crijevnih zaraznih bolesti i to: grupiranje adenovirusnog proljeva u 1 dječjem vrtiću, 2 grupiranja rota virusnog proljeva u 2 dječja vrtića i 1 grupiranje dvojne infekcije adeno+rota virus u 1 dječjem vrtiću, 3 grupiranja nespecificiranih gastroenterokolitisa u 3 dječja vrtića, 4 manje obiteljske epidemije salmoneloznog trovanja, 1 obiteljsku epidemiju dizenterije, 1 grupiranje noro virusnog proljeva u ŽBČ te 1 obiteljsku epidemiju trovanja gljivama. Provedene su sve protuepidemijske mjere i nadzor epidemiološke službe.

Tablica 2.–Najčešće prijavljene zarazne bolesti u Međimurskoj županiji od 2014.-2019. Godine (bez gripe)

Bolest	2019.			2018.			2017.			2016.			2015.			2014.		
	Broj	%	Rang	Broj	%	Rang	Broj	%	Rang	Broj	%	Rang	Broj	%	Rang	Broj	%	Rang
Streptokokna upala grla i šarlah	825	29,5	1	503	19,7	2	655	27,0	1	1035	31,5	2	746	30,6	1	423	19,7	2
Enterocolitis	689	24,6	2	485	19,1	3	518	21,3	3	395	12,0	3	323	13,3	3	410	19,1	3
Vodene kozice i herpes zoster	560	20,0	3	856	33,6	1	584	24,0	2	1226	37,3	1	496	20,4	2	558	26,0	1
Kampilobakterioza	199	7,1	4	204	8,0	4	109	4,5	5	83	2,5	5	56	2,3	9	54	2,5	8
Upala pluća	179	6,4	5	171	6,7	5	152	6,3	4	174	5,3	4	306	12,5	4	194	9,1	4
Erizipel	49	1,7	8	72	2,8	6	65	2,7	7	71	2,2	6	71	2,9	8	53	2,4	9
Svrab	24	1,0	10	58	2,3	7	92	3,8	6	71	2,2	6	111	4,6	6	68	3,2	7
Helmitoze	53	1,9	7	51	2,0	8	35	1,4	10	26	0,8	10	29	1,2	10	24	1,1	11
Ušljivost glave	32	1,1	9	31	1,2	9	64	2,6	8	44	1,3	9	130	5,3	5	164	7,7	5
Salmoneloze	67	2,4	6	27	1,1	10	60	2,5	9	45	1,4	8	76	3,1	7	87	4,1	6
Lyme borelijoza	20	0,7	11	23	0,9	11	19	0,8	11	26	0,8	10	21	0,9	11	28	1,3	10
Ostale bolesti	101	3,6	-	67	2,6	-	76	3,1	-	88	2,7	-	72	2,9	-	80	4,9	-
UKUPNO	2798	100,0	-	2548	100,00	-	2429	100,0	-	3284	100,0	-	2437	100,0	-	2143	100,0	-

Na tablici 2. prikazano je 10-tak najčešćih prijavljenih zaraznih bolesti u Međimurskoj županiji od 2014.-2019.g iz koje je vidljivo da nema značajnijih pomaka u kliničkim entitetima naročito u prvih pet prijavljenih zaraznih bolesti.

Na visokom 4. mjestu se i nadalje nalaze Kampilobakterioze sa gotovo jednakim brojem oboljelih u apsolutnim brojevima nego protekle godine.

U protekloj godini bolest upala pluća ima učešće od 6,4% ,što je nešto manje nego prošle godine (6,7%), ali sa nažalost 4 smrtna ishoda .

Slika 1.

Zaključak

Na temelju prikazanih podataka o kretanju zaraznih bolesti u Međimurskoj županiji, te uvida u stanje, kojeg na temelju svakodnevnog rada na nadzoru nad zaraznim bolestima obavlja Djelatnost za epidemiologiju ZZJZ Međimurske županije, epidemiološka situacija vezana uz zarazne bolesti i nadalje se može ocijeniti povoljnom. Tome u prilog govore činjenice da su bolesti protiv kojih se cijepi većinom potisnute, da su bolesti koje prate niski higijenski standard vrlo rijetke ili su odsutne, a rijetke su i tzv. klasične spolne bolesti.

Kako bi održali takvu povoljnu epidemiološku situaciju, moramo i nadalje biti na oprezu. Iako je za sada u našoj županiji visok obuhvat procijepljenosti za većinu bolesti, ukoliko se taj cjepni obuhvat kod nekih cijepljenja i docjepljivanja smanji ispod obaveznog obuhvata od 95%, bolesti poput ospica mogu se vrlo lako proširiti među necijepljenim pučanstvom, naročito zbog činjenice pojavnosti epidemije ospica u nekim od susjednih zemalja te u nekim zemljama Europske unije. Ne smije se ni unatrag 10-tak godina zanemariti pojava nekih "novih bolesti", kao npr. SARS-a u Kini s proširenjem na 37 zemalja diljem svijeta, tzv. "ptičja gripa", nova pandemijska gripa A (H1N1), Coronavirus respiratornog sindroma Srednjeg Istoka (MERS-CoV), virus influence A H7N9 i dr., kao i geografsku redistribuciju već poznatih bolesti (malarija, Dengue, Chicunqunya, West Nile, Yellow fever, i dr.)

Podaci o oboljelim i umrlim osobama od zaraznih bolesti pokazuju da je učinak svih navedenih mjera u našoj županiji vrlo povoljan, a što je posljedica organiziranog djelovanja sustava javnog zdravstva da se pridonose zdravlju ljudi, no mjere se uvijek mogu poboljšati pa tako i u pogledu uvijek aktualnih zaraznih bolesti.

Rukovoditeljica Djelatnosti za epidemiologiju:
Višnja Smilović, dr. med., spec. epidemiolog